

Sygn. akt III Ca 1327/16

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 14 grudnia 2016 r.

Sąd Okręgowy w Gliwicach III Wydział Cywilny Odwoławczy w składzie:

Przewodniczący - Sędzia SO Lucyna Morys - Magiera (spr.)

Sędzia SO Artur Żymełka

Sędzia SO Marcin Rak

Protokolant Aldona Kocięcka

po rozpoznaniu w dniu 14 grudnia 2016 r. w Gliwicach na rozprawie

sprawy z powództwa Gminy R.

przeciwko M. S.

o zapłatę

na skutek apelacji powódki

od wyroku Sądu Rejonowego w Gliwicach

z dnia 9 lutego 2016 r., sygn. akt II C 2981/15

1. zmienia zaskarżony wyrok:

a) **w punkcie 2 w ten sposób, że zasądza od pozwanej na rzecz powódki kwotę 3638,39 zł (trzy tysiące sześćset trzydzieści osiem złotych trzydzieści dziewięć groszy) z ustawowymi odsetkami od kwoty 2046,56 zł (dwa tysiące czterdzieści sześć złotych pięćdziesiąt sześć groszy) za okres od dnia 5 sierpnia 2015 r., od kwoty 1591,83 zł (tysiąc pięćset dziewięćdziesiąt jeden złotych osiemdziesiąt trzy grosze) za okres od dnia 19 sierpnia 2015 r.;**

b) **w punkcie 3 w ten sposób, że zasądza od pozwanej na rzecz powódki kwotę 717 zł (siedemset siedemnaście złotych) tytułem zwrotu kosztów procesu;**

2. zasądza od pozwanej na rzecz powódki kwotę 782 zł (siedemset osiemdziesiąt dwa złote) tytułem zwrotu kosztów postępowania odwoławczego.

SSO Marcin Rak SSO Lucyna Morys - Magiera SSO Artur Żymełka

Sygn. akt III Ca 3127/16

UZASADNIENIE

Powódka Gmina R. wniosła o zasądzenie od pozwanej M. S. kwoty 4.630,39 zł. wraz z ustawowymi odsetkami od kwoty 2.933,24 zł. od dnia 5 sierpnia 2015 roku, a od kwoty 1.697,15 zł. od dnia wytoczenia powództwa wraz z kosztami postępowania. W uzasadnieniu powódka wskazała, iż dostarczała wodę do zajmowanego przez pozwaną lokalu mieszkalnego położonego w P. przy ul. (...). Powódka zawarła umowę o dostawę wody do nieruchomości z matką

pozwanej- H. C., z którą pozwana zamieszkiwała. Po śmierci H. C. pozwana nadal pobierała wodę, odbierała kierowaną na adres zmarłej marki korespondencję, w tym faktury, jednakże nie uiszczała opłat. W dniu 26 marca 2013 roku pozwana podpisała umowę o dostarczanie wody, jednakże doręczyła ją do siedziby powódki po upływie znacznego okresu czasu. Powódka wskazała, iż przedmiotem żądania pozwu jest należność za dostawę wody przypadająca do zapłaty w okresie po śmierci Pani H. C.. Kwota 1.697,15 zł. stanowiła odsetki skapitalizowane na dzień 4 sierpnia 2015 roku.

W piśmie procesowym z dnia 14 stycznia 2016 roku powódka wskazała, iż umowa z 26 marca 2013 roku jest podstawą żądania kwoty 992,00 zł, w tym 886,68 zł. tytułem należności głównej oraz kwoty 105,32 zł. tytułem odsetek skapitalizowanych na dzień 4 sierpnia 2015 roku. Pozostałej części dochodzonej należności powódka domagała się pomimo braku umowy, w oparciu o przepisy o bezpodstawnym wzbogaceniu.

Pozwana M. S. w odpowiedzi wniosła o umorzenie należności z tytułu poboru wody za jej matkę H. C. oraz o rozłożenie zobowiązania samej pozwanej na raty. Pozwana podniosła, iż z uwagi na zły stan zdrowia nie może pracować.

Zaskarżonym wyrokiem z dnia 9 lutego 2016 roku Sąd Rejonowy w Gliwicach orzekł, iż:

1. zasądza od pozwanej M. S. na rzecz powódki Gminy R. kwotę 992,00 zł

(dziewięćset dziewięćdziesiąt dwa złote) wraz z ustawowymi odsetkami stanowiącymi od dnia 1 stycznia 2016 roku odsetki ustawowe za opóźnienie liczonymi od kwoty:

a) 886,68 zł (osiemset osiemdziesiąt sześć złotych i sześćdziesiąt osiem groszy) od dnia 5 sierpnia 2015 roku do dnia zapłaty;

b) 105,32 zł (sto pięć złotych i trzydzieści dwa grosze) od dnia 19 sierpnia 2015 roku do dnia zapłaty;

2. w pozostałym zakresie powództwo oddala;

3. nie obciąża pozwanej kosztami procesu.

Poza sporem było, że pozwana M. S. w dniu 26 marca 2013 roku zawarła z Gminą R.- Zakładem (...) w R. umowę o dostarczanie wody do nieruchomości położonej w P. przy ul. (...), na czas nieokreślony. Na podstawie wskazanej umowy powódka dostarczała do nieruchomości zajmowanej przez pozwaną wodę. Pozwana nie zapłaciła należności za dostarczoną jej wodę, zobowiązanie pozwanej za okres od dnia zawarcia umowy do dnia 4 sierpnia 2015 roku wyniosło 886,68 zł. tytułem należności głównej oraz 105,32 zł. tytułem odsetek ustawowych skapitalizowanych na dzień 4 sierpnia 2012 roku.

Sąd Rejonowy ustalił, że w nieruchomości zajmowanej obecnie przez pozwaną, poprzednio zamieszkiwała H. C.- matka pozwanej. W dniu 14 września 2000 roku H. C. zawarła umowę z powódką o dostawę wody do nieruchomości położonej w P. przy ul. (...), nie zapłaciła należności z tytułu dostarczania jej wody w wysokości 2.046,56 zł. jako należności głównej oraz odsetek wyliczonych na dzień 5 sierpnia 2015 roku w wysokości 1.591,83 zł. Stwierdzono, że H. C. zmarła.

Powyższy stan faktyczny został ustalony w oparciu o okoliczności bezsporne oraz o wskazane w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku dowody z dokumentów, których wiarygodność i rzetelność nie była przez strony postępowania kwestionowana.

Postanowieniem wydanym na rozprawie w dniu 2 lutego 2016 roku Sąd postanowił rozpoznać sprawę z pominięciem przepisów o postępowaniu uproszczonym.

W tym stanie rzeczy uznał Sąd Rejonowy, iż roszczenie powódki było zasadne jedynie w części, w której przedmiotem żądania pozwu była należność za dostarczoną pozwaną wodę, w okresie od dnia zawarcia umowy z pozwaną. W

pozostałym zakresie, to jest w zakresie żądania zasądzenia należności od pozwanej, z tytułu opłaty za wodę dostarczoną przez powódkę na rzecz H. C. zostało oddalone jako nieudowodnione.

Poza sporem był fakt, że strony łączyła umowa z dnia 26 marca 2013 roku, a z pisma pozwanej z dnia 25 czerwca 2015 roku wynikało, iż pozwana wyraziła wolę, aby umowa łączyła strony od dnia 26 marca 2013 roku, pomimo późniejszego zwrócenia powódce egzemplarza umowy. Pozwana nie zakwestionowała również faktu, iż w dniu 14 września 2000 roku jej matka- H. C. zawarła umowę o dostawę wody.

Sąd pierwszej instancji kierując się treścią umowy stron oraz regulacją art. 535 § 2 k.c. w związku z art. 555 k.c. uznał, że powódka wykazała w trakcie procesu zarówno podstawę prawną roszczenia oraz jego wysokość w zakresie należności z tytułu dostarczania wody pozwanej w czasie obowiązywania umowy, zwłaszcza, że pozwana w tym zakresie nie zakwestionowała żądania pozwu, wnosząc jedynie o rozłożenie tej należności na raty. Roszczenie powódki w tej mierze więc uwzględniono.

Wskazał jednak, że w zakresie żądania zasądzenia od pozwanej M. S. należności za dostarczanie wody w okresie, gdy powódkę łączyła umowa o dostarczanie wody zawarta w dniu 14 września 2000 roku z H. C., powódka nie wykazała, iż pozwana jest zobowiązana do zapłaty powstałej z tego tytułu zaległości. Zaznaczył, że pozwana wniosła w tym zakresie o „umorzenie zadłużenia za pobór wody za moją matką – H. C.”, co zostało ocenione jako wniosek o oddalenie powództwa w tym zakresie. Roszczenie Sąd Rejonowy uznał w tej części za niewykazane, bowiem powódka nie wykazała podstawy prawnej roszczenia w tym zakresie. Podawał, iż nie udowodniono, by pozwana była spadkobiercą H. C. w rozumieniu art. 922 § 1 k.c., a ponadto nie wykazała, iż pozwana zobowiązana jest do zapłaty należności na zasadzie art. 405 k.c., to jest, że korzystała z dostarczanej do lokalu wody.

Z tych przyczyn zasądzono od pozwanej na rzecz powódki kwotę 992,00 zł w oparciu o umowę stron, wraz z odsetkami obliczonymi zgodnie z art. 481 § 1 k.c. i art. 482 § 1 k.c.

W pozostałym zakresie oddalono powództwo jako nieudowodnione.

O kosztach postępowania orzeczono na podstawie art. 102 k.p.c. odstępując od obciążania pozwanej kosztami w części przegranej przez nią procesu, z uwagi na jej trudną sytuację majątkową i zdrowotną.

Apelację od tego wyroku w części oddalającej powództwo wniosła powódka, domagając się jego zmiany poprzez zasądzenie od pozwanej na jej rzecz kwoty 3638,39zł z ustawowymi odsetkami od kwoty 2046,56zł od dnia 5 sierpnia 2015r., od kwoty 1591,83zł z odsetkami od dnia 19 sierpnia 2015r. oraz zwrotu kosztów procesu za obie instancje. Zarzucała naruszenie przepisów prawa procesowego w postaci art. 233 kpc poprzez błędną i dowolną ocenę zebranego materiału dowodowego i błąd w ustaleniach faktycznych polegający na bezzasadnym przyjęciu, iż należność za wodę powódce przysługiwała od H. C., a nie od pozwanej oraz że nie uznała ona swojego zobowiązania za dostarczoną wodę. Motywowała, iż H. C. zmarła w dniu 23 września 2003r., zatem na długo przed powstaniem dochodzonych pozewem należności, zaś pozwana zamieszkiwała w okresie ich zaistnienia w przedmiotowym lokalu, pobierając wodę. Precyzowała, że dochodzone pozewem roszczenie dotyczy okresu po śmierci H. C., natomiast pozwana przez cały ten okres korzystała z dostarczonej wody. Zawarcie przez strony umowy sankcjonowało więc jedynie dotychczasowy stan faktyczny. W ocenie apelującej pozwana nie kwestionowała dochodzonego w niniejszej sprawie roszczenia, a jej wniosek o umorzenie zadłużenia należałoby raczej ocenić jako wniosek o odstąpienie od dochodzenia należności z uwagi na trudną sytuację majątkową pozwanej.

Pozwana nie zajęła stanowiska odnośnie apelacji powódki.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja powódki musiała odnieść skutek.

W pierwszej kolejności stwierdzić należy, iż stan faktyczny ustalony przez Sąd Rejonowy został prawidłowo, w oparciu o zgromadzony materiał dowodowy, za wyjątkiem niżej wskazanym. Z dołączonych do akt faktur wynika bowiem

całość roszczenia dochodzonego ostatecznie, zgodnie z żądaniem zawartym w piśmie powódki oraz podtrzymanym w apelacji, od pozwanej. Zasadności obciążenia pozwanej zobowiązaniami wynikającymi z dostarczenia wody do przedmiotowego lokalu oraz jego wysokości pozwana, wbrew stanowisku Sądu Rejonowego, jednak nie zaprzeczyła. Nie kwestionowała swojego zobowiązania co do zasady oraz co do wysokości, w piśmie z 22 stycznia 2015r. wnosząc jedynie o umorzenie zadłużenia za pobór wody za H. C. oraz podnosiła, że jest w stanie spłacać swoje zadłużenie w ratach po 50zł miesięcznie z uwagi na trudną sytuację zdrowotną i finansową.

Zdaniem Sądu drugiej instancji zatem zasadne jest uzupełnienie ustaleń faktycznych poprzez stwierdzenie, iż zadłużenie pozwanej wobec powódki w istocie wynosi łącznie 3638,39zł. Wynika to z dostarczonego przez powódkę materiału dowodowego, nie zostało również skutecznie podważone kontrodowodem, ani nawet zaprzeczone w toku procesu przez pozwaną, podobnie jak podnoszony przez powódkę fakt współzamieszkiwania pozwanej w lokalu matki w czasie powstania zaległości. W tym zakresie, co do oceny zebranego w sprawie materiału dowodowego oraz błędu w ustaleniach faktycznych zarzuty apelacji wypadało podzielić.

Skutkowało to także podważeniem prawidłowości rozważań prawnych Sąd pierwszej instancji. W ustalonym prawidłowo stanie faktycznym nie mogły się one ostać w zakresie kwestionowanym przez powódkę. Za okres sprzed obowiązywania łączącej strony umowy pozwana pozostawała bowiem bezpodstawnie wzbogacona kosztem powódki na zasadzie art. 405 k.c, na co słusznie wskazywała apelująca.

Roszczenie powódki należało więc uwzględnić w całości, zarówno w zakresie roszczenia głównego, jak i ubocznego, zasądzonego stosownie do art. 481 § 1 kc i art. 482 § 1 kc.

Nie znalazł także Sąd Okręgowy podstaw do rozłożenia na raty zasądzonej należności, a to wobec braku jakichkolwiek danych co do stanu majątkowego pozwanej, zaś propozycja uiszczania rat w wysokości po 50zł miesięcznie przy uwzględnieniu rozmiaru jej zadłużenia, była niemożliwa do zaakceptowania, bowiem prowadziłaby do realnego pokrzywdzenia wierzyciela.

Za niezasadny uznał Sąd drugiej instancji wniosek pozwanej w zakresie nieobciążenia jej kosztami postępowania; nie przemawia za tym ani charakter dochodzonego roszczenia, jego podstawa, ani też dotychczasowa postawa pozwanej. Co do jej sytuacji życiowej, brak jest jakichkolwiek konkretnych danych, zaś twierdzenia pozwanej o jej trudnej sytuacji materialnej i zdrowotnej nie zostały w żaden sposób uszczegółowione, tak, by można było faktycznie i całościowo ją ocenić.

Z tych przyczyn zmieniono zaskarżony wyrok zgodnie z wnioskami apelacji na zasadzie art. 386 § 1 kpc, we wskazany wyżej sposób. O kosztach postępowania pierwszoinstancyjnego wyrzeczono na zasadzie art. 98 § 1 i 3 kpc w zw. z art. 108 § 1 kpc, obciążając nimi w całości przegrywającą pozwaną.

Na koszty te składa się opłata od pozwu w wysokości 100zł, wynagrodzenie pełnomocnika powódki będącego radcą prawnym w wysokości 600zł obliczone zgodnie z § 76 pkt 3 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej z radcą prawnego ustanowionego z urzędu oraz opłata skarbową od pełnomocnictwa w kwocie 17zł.

Na koszty postępowania apelacyjnego, zasądzone od pozwanej na rzecz powódki na te same zasady z mocy art. 98 § 1 i 3 kpc w zw. z art. 108 § 1 kpc, składa się wynagrodzenie pełnomocnika powódki kwocie 600zł obliczone zgodnie z § 2 w zw. z § 10 ust. 1 pkt 1 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz opłata od apelacji w wysokości 182zł.

SSO Marcin Rak SSO Lucyna Morys – Magiera SSO Artur Żymełka